

13.12.24

7-А кл.

Історія України

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Повсякденне життя. Родина. Господарство. Ремесла. Торгівля.

Мета уроку: охарактеризувати політичний устрій Русі-України в кінці X – в першій половині XI ст.; визначити сутність феодальних відносин та особливості становища різних верств населення, стан розвитку господарства та торгівлі; розвивати пізнавальний інтерес учнів, розвивати вміння працювати з таблицями та схемами, використовувати різноманітні джерела інформації; виховувати повагу до думок інших, патріотичне ставлення до історичного минулого свого народу.

Актуалізація опорних знань

Мотивація навчальної діяльності

Перегляньте відео: <https://youtu.be/D58tr-Y230U?si=D2jRWU5CwlertBxB>

Вивчення нового матеріалу

У Київській державі особливого розвитку набули такі ремесла:

- Металургія та ковальство (виготовлення знарядь праці, зброї, інструментів, предметів побуту)
- Гончарство (виробництво посуду, особливо полив'яного)
- Складувство (виготовлення посуду і прикрас)
- Кравецтво (пошиття одягу та взуття)
- Теслярство (виготовлення предметів побуту й меблів з дерева)
- Ювелірна справа (виготовлення прикрас із золота, срібла, бронзи, міді в техніках скань, зернь, чернь та перегородчаста емаль)

Основні торговельні шляхи:

- “Із варягів у греки” (від Балтійського до Чорного моря через Дніпро)
- Соляний шлях (від північно-кримських соляних озер до Прикарпаття)
- Залозний шлях (з’єднував Київ з Тмутороканським князівством, країнами Малої Азії та Сходу)

Руси експортували:

- Продукти сільського господарства (зерно, мед, віск)
- Продукти промислів (хутро, шкури)

Імпортували:

- Предмети розкоші
- Церковне начиння
- Шовкові й вовняні тканини
- Тонке полотно
- Золото й срібло
- Прикраси
- Вина
- Прянощі
- Ікони, хрести
- Коней, волів, овець (від кочовиків)

Мірилом вартості товарів були:

Арабські, візантійські, західноєвропейські монети

Власні монети – златники та срібники (започатковані князем Володимиром)

Срібні злитки – гривні (спочатку як одиниця ваги, згодом як грошова одиниця)

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u_fLRqgJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

За підрахунками дослідників, у Русі-Україні ремісники знали близько 70 спеціальностей.

гончарство

ковальство

бондарство

кушнірство

Виготовлення прикрас

Тіпання конопель

ткацтво

Плетіння кошиків

деревообробка

Помешкання русів залежало від їхнього соціального статусу:

5. Повсякденне життя міста

- Чим, на вашу думку, зумовлене особливе розташування князівських палаців і ремісничої й торгової частини міста?
- Пригадайте, чому міста часто виникали на берегах річок. Яку роль відігравала міська гавань?

Селяни та незаможні містяни жили в напівземлянках або дерев'яних хатах.

Заможні містяни мали житла з окремими кімнатами для відпочинку та зберігання продуктів. Княжі оселі називалися теремами – вони були просторі й гарно оздоблені різьбою та полив'яними плитками. Типові меблі: скриня, стіл та лава. Стільці й ліжка були рідкістю. На чільному місці розташовували ікони. Освітлення: дерев'яні тріски, воскові свічки, каганці (олійні лампи). Опалення: кам'яна піч, обмазана глиною.

До раціону харчування русів входило:

Каші (особливо пшоняні, заправлені олією)

Хліб (з пшениці, жита, рідше з вівса)

Овочі (горох, сочевиця, боби, часник, ріпа, огірки, капуста, цибуля)

Молочні продукти (овече й коров'яче молоко, сир)

Яйця

М'ясо (переважно на свята)

Риба та дичина (від полювання та рибальства)

Мед, ягоди, горіхи (з лісу)

Напої: кисіль, мед, пиво, зрідка вино

Одяг русів:

Чоловіки: довга сорочка, підв'язана поясом; полотняні штани; свитка або кожух (у бідніших); каптан з хутром та вишивкою (у багатших); плащ без рукавів; шапки з круглим чи гострим верхом, оздоблені хутром.

Жінки: довга сорочка; спідниця поверх сорочки; знатні жінки носили довгі каптани з широкими рукавами або плащі без рукавів; дівчата мали розпущене волосся або косу; заміжні жінки прикривали волосся очіпком і хусткою.

Взуття: шкіряні постолы, плетені личаки, чоботи.

Тканини були різнокольорові (червоні, сині, зелені) та оздоблені візерунками.

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/kQPraggJekaA?si=AX3MG1UzjMOUAulv>

Термінологічна розминка:

Смерди -це

Закупи-це

Рядовичі-це

Ізгої-це

Князь-це

Віче-це

Домашнє завдання:

- Читати й переказувати §9.
- Скласти розгорнутий план за текстом параграфу (для учнів, які не надіслали)

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!